Экология – адамзаттың ортақ мәселесі

Қазіргі таңда экология мәселесі бүкіл әлемде өзекті тақырыптардың біріне айналып отыр. Себебі қоршаған ортаның ластануы, ауаның бұзылуы, судың азаюы, ормандардың жойылуы және климаттың өзгеруі адамзат өміріне үлкен әсер етуде. Табиғат – біздің өмір сүретін ортамыз. Сондықтан оны қорғау әр адамның басты міндеттерінің бірі болуы керек.

Экология дегеніміз – тірі ағзалардың бір-бірімен және қоршаған ортамен байланысын зерттейтін ғылым. Ал экологиялық мәселелер дегеніміз – табиғатқа адамның іс-әрекеті салдарынан келетін зияндар. Қазіргі кезде өндіріс орындарының көбеюі, көліктерден шығатын түтін, пластик қалдықтары және табиғи ресурстарды шамадан тыс пайдалану қоршаған ортаның ластануына себеп болып отыр.

Қазақстандағы экологиялық мәселелерге тоқталатын болсақ, елімізде бірнеше маңызды проблема бар. Соның бірі – Арал теңізінің тартылуы. Бұрын Арал теңізі әлемдегі ірі көлдердің бірі болған. Алайда суды ауыл шаруашылығына шамадан тыс пайдалану салдарынан теңіз көлемі қатты азайды. Бұл жағдай аймақтағы табиғатқа, жануарлар дүниесіне және халықтың денсаулығына кері әсерін тигізді.

Тағы бір маңызды мәселе – ауаның ластануы. Әсіресе Алматы, Қарағанды, Теміртау сияқты ірі қалаларда өндіріс орындары мен автокөліктерден шығатын зиянды заттар ауа сапасына әсер етеді. Ауаның ластануы адамдардың тыныс алуына қиындық туғызып, түрлі аурулардың пайда болу қаупін арттырады.

Сонымен қатар Қазақстанда су тапшылығы мәселесі де бар. Су – адам өмірі үшін ең қажетті табиғи ресурс. Бірақ кейбір аймақтарда таза ауызсуға қол жеткізу қиын. Сондықтан суды үнемдеп пайдалану, өзен-көлдерді ластамау және су ресурстарын қорғау өте маңызды.

Экологиялық мәселелердің тағы бірі – тұрмыстық қалдықтардың көбеюі. Көптеген адамдар қоқысты арнайы орындарға тастамай, табиғатқа зиян келтіреді. Әсіресе пластик бөтелкелер мен пакеттер қоршаған ортада ұзақ уақыт сақталады. Сол себепті қоқысты сұрыптау, қағазды, пластикті және әйнекті қайта өңдеуге жіберу қажет.

Табиғатты қорғау үшін әр адам күнделікті өмірінде қарапайым әрекеттер жасаудан бастауы керек. Мысалы, суды босқа ағызбау, жарықты

қажетсіз жақпау, қоқысты жерге тастамау, ағаш отырғызу және қоғамдық орындарды таза ұстау маңызды. Осындай кішкентай әрекеттердің өзі қоршаған ортаны жақсартуға көмектеседі.

Қазіргі уақытта Қазақстанда да экологияны жақсартуға бағытталған түрлі жұмыстар жүргізілуде. Ағаш отырғызу, қалаларды көгалдандыру, сенбіліктер ұйымдастыру және қалдықтарды қайта өңдеу сияқты шаралар қолға алынуда. Мұндай жұмыстарға жастардың да белсенді қатысуы маңызды. Себебі болашақ ұрпақтың қандай ортада өмір сүретіні бүгінгі біздің әрекетімізге байланысты.

Менің ойымша, экологияны қорғау тек мемлекетке немесе арнайы мекемелерге жүктелетін міндет емес. Әрбір азамат табиғатқа жауапкершілікпен қарауы керек. Егер әр адам өзінен бастап тазалық сақтаса, қоршаған ортаға зиян келтірмесе, еліміздің экологиялық жағдайын жақсартуға болады.

Қорытындылай келе, табиғат – адамзаттың ортақ байлығы. Біз табиғатсыз өмір сүре алмаймыз, ал табиғаттың жағдайы тікелей адамның іс-әрекетіне байланысты. Сондықтан қоршаған ортаны қорғау, табиғи ресурстарды үнемдеу және тазалық сақтау – барлығымыздың ортақ міндетіміз. Табиғатты бүгін қорғасақ, болашақ ұрпаққа таза ауа, мөлдір су және жасыл әлем қалдыра аламыз. Өйткені таза табиғат – денсаулықтың, бақытты өмірдің және жарқын болашақтың кепілі.